

מסורת הש"ס

(א) גיטין פ"ח. מנחות ל: ועיי' קידושין פ"ג ט: (ב) נ"ג מוס' מנחות ל: ד"ה וילפאל. (ג) נ"ג הראש' קדושת ארון ויש בהן קדושת צהרי"ן, (ד) נ"מ פ"ג א"ר, (ה) נ"ג ברכות מ"א, (ו) א"ר פ"טו פ"ה מוספת' סנהדרין י"א. ד"ה בת קול, (ז) שנת י"ד. ע"ש מוספת' סופרים פ"ג ה"ל ט"ז, (ח) ע"ל ד', (ט) פ"ג ה"י פ"ד ה"ד, (י) נ"ג ע"ר צמות, (יא) כ"ה ב"מ סופרים פ"ג ה"ק, (יב) ו"ס מניחין ג"ל א"ליו ל"י יהודה, פ"ן ציקין ל"ד, ל"ו, י"א.

תורה אור השלם

1. ראשון תשמענה דברך באתרך לאמר זה ה' אלהי לבו בו תאמינו ובי תשמעו אלהי.
 2. וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחידים: יחזקאל כ"ה כ"ד.
 3. וידבר משה איתו ויאמר: וי' אל בני ישראל.
- ויקרא כג מד

גיליון הש"ס

נ"ב' מסות דאפכי להו. גיטין כ"ז ע"א מנחות ל' ע"ב: שם מ"ג מ"ג שמשמשין בבת קול. ע' תו"ע פ"ט מ"ז ד"מנחות:

הגהות הב"ח

(א) תוב' ד"ה גוללו וכו' וארבעים תיבות יש בתורה. י"ב פי' בתורה ה' תמימה עד מצות ה' בה ט"ו כ' תיבות ופסוקי האל תמים דרכו עד וזמנו אלהיו יש ג"כ כ' תיבות: (ב) בא"ד ולמחללה הוא גוללו. י"ב ע"ג: ולמחללה כ"י יהודה שאינו מחייב לגוללו וקודם הכרעה היינו דלא עבד חסור להניח ואת הספקין פתחו ולבין אבל אם סתמו ומבין עדיף עיי' הלך למחלה כ"י:

מוסף רש"י

משום דאפכי להו. הלך אס לא חסרו אלא שם החמשים לא היו ידעו אהיה מתני לשת קיימו (גיטין כ"ח). ספר תורה ע"פ: ע"ל על ידי מעטפת (א"ת ט"ד). הדרן ע"ל מסכת מגילה

בני העיר פרק רביעי מגילה

ל"ב.

עין משפט ג"ר מצוה

צ"א א מ"י פ"ב מהל' מפלה הלכה ה' סגן עשין יט טושי"ע א"ח סימן קלנ"ט סעף ד':

צ"ב ב מ"י ש"ס הלכה י"א טושי"ע א"ח סימן קמ"ה סעף א':

צ"ג ג מ"י פ"י מלמט סי"ט ה' ד טושי"ע א"ח סי' קנד סעף א' וטושי"ע י"ד סי' רפב סעף י':

צ"ד ד מ"י פ"ב מהל' מפלה ה"ל ד סגן עשין יט טושי"ע א"ח סי' קמ"ט סעף ג':

צ"ה ה ו מ"י ש"ס טושי"ע א"ח סי' ד':

צ"ו ו טושי"ע ש"ס סעף א':

צ"ז ז מ"י ש"ס ה"ל י"ז:

צ"ח ח מ"י פ"י מלמט סי"ט ה' ו טושי"ע א"ח סי' קנד סעף א' וטושי"ע י"ד סי' רפב סעף י':

צ"ט ט מ"י פ"ב מהל' מפלה הלכה ה' סגן עשין יט טושי"ע א"ח סי' קמ"ט סעף ג':

ק כ מ"י פ"ב מהל' מפלה הלכה ה' סגן עשין יט טושי"ע א"ח סי' קמ"ט סעף ג':

רבינו חננאל

ת"ר פותח ורואה, מברך וקורא, דברי ר' יהודה. והלכה כמותו. מפני מה אמרו הקורא בתורה לא ישיע לתורגמן, כדי שלא יאמר תרגום טובא מתורה. אמר שמואל הלוחות והבימות, פי' החלק של מעלה ושל מטה ושל בין הדפיין של ספר תורה. אין בהן משום קדושה, א' כלומר אם יכלה ויענו ויחתך החלק שבו אין בו משום קדושה. אמר ר' יוחנן הגולל ספר (כ"י) [תורה צ"ח] שייעמידנו על הפסוק. פי' שאם יקרע ויגדל בתפר. ועוד אמר הגולל ספר כ"י, פי' מבחוץ כלומר כשהוא מונח הספר בחיקו, (ז) הכרח החיצון שם גולל מן הכרך הפנימי, שאם יגולל על הפנימי מן החיצון יפול החיצון לארץ. וכשהוא מהדק במחוק החיצון מהדק הפנימי. ואמר ר' יהושע כן לוי י' שקראו בתורה, הגולל ספר תורה, כלומר המשלים, נותנין לו שבר כנגד כולם. ואמר ר' יוחנן מנין שמשמשין בבת קול, ע"פ שמואל ואוונך תשמענה דבר מאחריו. וי' והוא דשמע קל בברא במתא וקל איתתא, דברא דאמר דתן קולו לאו להניחיה אבל אחזו לגוללו ימיים צימניה בשמאלה עושר וכבוד:

הדרן ע"ל בני העיר

וסליקא לה מסכת מגילה

הלוחות והבימות אין בהן משום קדושה. פירש בערוך (ג' גלויני ספר תורה שלמעלה ושלמטה ושל בין צ"ח ד"ל ק"ח וקשיא דהא פרק כל כתיבי (שנת ד"ה קט"ו). מ"ן צהרי"ל דמטמאין את הידים ויש לומר דהתם ר"ל כל זמן שהן ממזכרין כספר תורה והכא מיירי היכא דגייזי ואכתי קשה שהי בהם מיבעיא לן היכא דסיגין אי י' א"י חסין קדושה אי לאו ואמאי לא פשיט ליה מהכא: **ג'רל"ט** מבחוץ וכשהוא מהדקו מהדקו מבפנים. פ"ר"ח

משום דאפכי להו ת"ר פותח ורואה גולל ומברך והוור וקורא ופותח ורואה ומברך וקורא מאי טעמא דרבי מאיר כדעולא דאמר עולא מפני מה אמרו י'הקורא בתורה לא ישיע למתורגמן כדי שלא יאמרו תרגום כתוב בתורה הכא נמי כדי שלא יאמרו ברכות כתובין בתורה ורבי יהודה תרגום איכא למויטעי ברכות ליכא למויטעי אמר רבי זירא אמר רב מתנה הלכה פותח ורואה ומברך וקורא וליכא הלכה כר' יהודה *משום דאפכי להו אמר ר' זירא אמר רב מתנה הלוחות והבימות אין בהן משום *קדושה א"ר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן יהגולל ספר תורה צריך שייעמידנו על התפר ואמר ר' שפטיה א"ר יוחנן יהגולל ספר תורה גוללו מבחוץ ואין גוללו מבפנים ויכשהו מהדקו מהדקו מבפנים ואינו מהדקו מבחוץ ואמר ר' שפטיה א"ר יוחנן עשרה שקראו בתורה יהגולל שבהם גולל ספר תורה יהגוללו נוטל שבר כולן דאמר ר' יהושע בן לוי עשרה שקראו בתורה הגולל ספר תורה קיבל שבר כולן *שבר כולן סלקא דעתך אלא אימא קיבל שבר כנגד כולן ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן *מנין שמשמשין בבת קול שנאמר י'אונך תשמענה דבר מאחרך לאמר והני מילי דשמע קל גברא במתא וקל איתתא בדברא והוא דאמר ה"ן ה"ן והוא דאמר לאו לאו ואמר ר' שפטיה אמר ר' יוחנן כל הקורא בלא זמנה בלא זמנה עליו הכתוב **אומר** ^ג וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים וגו' מתקף לה אבוי משום דלא ידע לבסומי קלא משפטים לא יחיו בהם קרית ביה אלא כדרב משרשיא דאמר שני תלמידי חכמים היושבים בעיר אחת ואין נוהין זה את זה בהלכה עליהם הכתוב **אומר** וגם אני נתתי להם חוקים לא טובים ומשפטים לא יחיו בהם *אמר רבי פרנך אמר רבי יוחנן *כל האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום בלא מצות בלא מצות סלקא דעתך אלא אימא נקבר ערום בלא מצות בלא מצות סלקא דעתך אלא אימא נקבר ערום בלא מצות בלא מצות אמר רבי ינאי רבה אמתה מצוה אמר רבי ינאי כריה דרבי ינאי סבא משמיה דרבי ינאי רבה אמתה תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה: ^ג וידבר משה את מועדי ה' אל בני ישראל מצותן שיהיו קורין אותן כל אחד ואחד בזמנו: ת"ר *^ב משה תיקן להם ישראל שיהיו שואלין ודורשין בעניניו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עצרת בעצרת הלכות חג בחג:

ג'רל"ז שבו ב"ו גולל. פי' שהוא כדבר ונס לא יטול שבר כנגד כולו דלאמר רבי יהושע:

מנין שמשמשין בבת קול. צירושלמי (שנת פ"ק צמ"ה) מני כתיבי לא מנשו ולא מעונו ואף ע"פ שאין יחוש יש סימן: **והשונה** בלא זמנה. שהיו רבינן לשנות המשניות צומרה לפי שהיו שונין אותן על פה וע"י כן היו מוכרים יומי:

ב"א אותה מצוה. י"מ מנות אחיה וקשה מאי רבותא פשיטא שאין לו שבר כיון שלא עשה המלוה כהוגן לכך פירש ריב"א בלא אותה מלוה שעשה צמותה שעה שאס' אחז ספר תורה ערום וקראו בו אין לו שבר מן הקריאה וכן אחזו לגוללו או להניחיה אבל אחזו צמטפת אורן ימיים צימניה בשמאלה עושר וכבוד:

הדרן ע"ל בני העיר

וסליקא לה מסכת מגילה

הדרן ע"ל בני העיר

הכתוב **אומר** וגם אני נתתי להם חוקים, והם לא טובים זה לזה, ומשפטים לא יחיו בהם. אמר ר' יוחנן האוחז ספר תורה ערום נקבר ערום, בלא אותה מצוה. אמר ר' ינאי תיגלל המטפחת ואל יגלל ספר תורה, כלומר בלא מטפחת. (פיסקא) מצוותן שיהיו קורין כל אחד ואחד בזמנו. ת"ר משה תיקן ישראל שיהיו שואלין ודורשין הלכות הפסח ועצרת בעצרת והחג בחג. הדרן ע"ל בני העיר

סליקא מסכת מגילה, שבה לרב עילוינה, ברבה ותהלה, תפארת וצהלה, ירום קרנו למעלה:

(א) פי' בתוס' כגון ד"ה הלוחות מה שהקשו על פירוש בערוך שהוא כפירוש רבינו ואמנם לפי מש"כ רבינו דמיידי אס' כלה הכתב וגו' א"ש ועשין זה מ"ך הש"ס בשנת קטו ששני ע"ש ה"ש. (ב) אולי י"ל ה"ך החילוק יגולל על הכרך הפנימי שאם יגולל מן הפנימי על החילוק יפול החילוק וכו' וכו' מה.